ZÁPADOSLOVENSKÁ DISTRIBUČNÁ

Sme zodpovední voči životnému prostrediu

Chrániť životné prostredie pre dnešné a budúce generácie, dodržiavať všetky platné zákony a interné smernice o ochrane životného prostredia je jedným zo základných zámerov spoločnosti Západoslovenská distribučná (ďalej len ZSD) a nosným pilierom Politiky BOZP a ŽP.

Rok 2021 sa niesol v duchu znižovania negatívneho vplyvu na ŽP. Ochrane ŽP v podmienkach ZSD neustále venujeme maximálnu pozornosť, uvedomujeme si svoju zodpovednosť pri dianí v našom bezprostrednom okolí a vždy identifikujeme negatívne vplyvy na ŽP, ktoré vznikajú naším prevádzkovaním distribučnej sústavy.

Zavádzaním nových materiálov, technológii a postupov, ako aj nepretržitým zlepšovaním environmentálneho správania vytvárame reálne predpoklady na ďalšie zlepšovanie stavu ŽP na území nášho pôsobenia.

Odpadové hospodárstvo

V súlade so zákonom o odpadoch hľadáme a uprednostňujeme možnosti zhodnocovania odpadov pred ich zneškodňovaním. Rok 2021 sa niesol v aktivitách zameraných na dôsledné kontroly našich dodávateľov – ich triedenie odpadov na našich stavbách a kontrolu podmienok a povolení, ktoré majú naši dodávatelia vydané.

Celkovo bolo v roku 2021 v ZSD vyprodukovaných 447 t nebezpečného odpadu, z nich bolo zhodnotených 14 % a 21 247 t ostatného odpadu, zhodnotených bolo 57% z nich.

Podiely zhodnotených a zneškodnených odpadov sú uvedené v grafoch. Veľkú časť odpadov pri ostatných odpadoch tvorili odpady zo stavieb a rekonštrukcií.

Množstvo odpadov, ktoré produkujeme v posledných rokoch je konštantné a pohybuje sa na úrovni cca 22 000 až 23 000 t všetkých druhov odpadov.

Uvedené grafy zobrazujú spôsob zneškodnenia produkovaných odpadov v roku 2021:

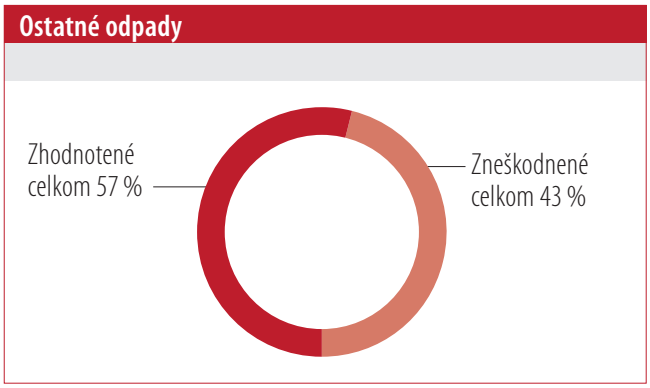

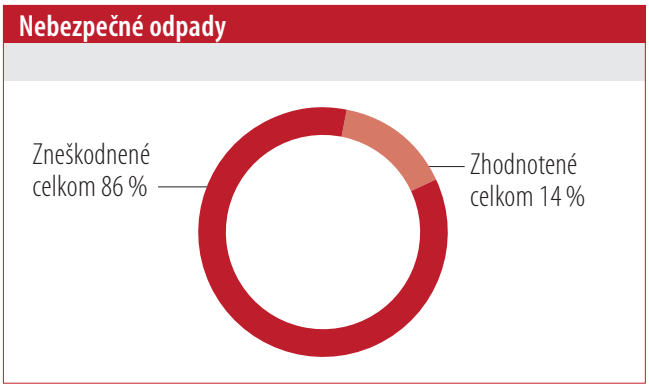

V rámci ochrany životného prostredia majú všetci zamestnanci našej spoločnosti počas celého roka možnosť odovzdávať nefunkčné batérie (tužkové, hodinkové) a drobné elektrozariadenia do zberných nádob umiestnených v našich objektoch.

Ochrana vôd

Spoločnosť ZSD postupuje v oblasti využívania a ochrany vôd v súlade s ustanoveniami zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a súvisiacimi vyhláškami, ktoré sú spracované v samostatnom postupe v súlade s podmienkami spoločnosti. V tejto súvislosti sa naďalej snažíme o hospodárne využívanie vôd, o dodržiavanie kvality vypúšťaných odpadových vôd a o zaobchádzanie s látkami ohrozujúcimi životné prostredie v súlade s požiadavkami zákona o vodách.

Odpadové vody neznečistené v rámci ZSD sú odvádzané 2 spôsobmi: buď sú vypúšťané do povrchových tokov po predchádzajúcom vyčistení, alebo sú akumulované a odvážané oprávnenými organizáciami.

Voda z povrchového odtoku – zrážková voda, ktorá nie je znečistená a je zachytená na plochách v objektoch ZSD, je odvádzaná do verejnej kanalizácie, do toku alebo vsakovaná do podzemných vôd.

Splaškové vody sú odvádzané buď do verejných kanalizácii príslušných obcí a miest na základe zmlúv alebo sú akumulované v žumpách a vyvážané oprávnenými organizáciami na základe zmlúv.

Na základe rozhodnutí orgánov štátnej správy sú do povrchových tokov vypúšťané odpadové vody, ktoré prešli cez čistiace zariadenia. Kvalita odpadových vôd vypúšťaných do povrchových tokov je pravidelne sledovaná a výsledky zverejňované na stránke spoločnosti. V súčasnej dobe sú na ochranu vôd v našich objektoch prevádzkované čistiarne zaolejovaných odpadových vôd, odlučovače ropných látok a čistiareň na splaškové odpadové vody.

V roku 2021 sme pre potreby skupiny ZSD odobrali spolu 9 221 m^3 vôd. Z vlastných zdrojov (studne podzemných vôd) bolo odobratých 333 m^3 úžitkových vôd a 8 888 m^3 vôd bolo odobraných cez verejné vodovody ako pitná vody pre potreby zamestnancov na pitné, sociálne účely v prevádzke a pre potreby dodávateľov vykonávajúcich rekonštrukcie a opravy. Celkové množstvo odobratej pitnej vody a vody zo studní kleslo oproti roku 2020 o 27 %. Dôvodom zníženia spotreby bol stabilný odber v porovnaní s prechádzajúcim rokom v objektoch prebiehajúcej rekonštrukcie ako aj pri bežnej prevádzke a odstránenie porúch na vodovodných prípojkách.

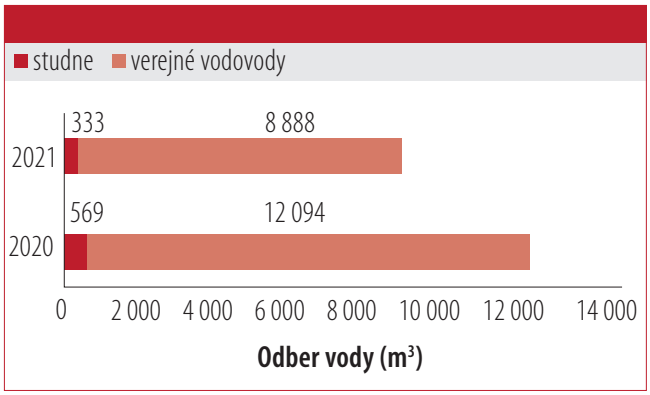

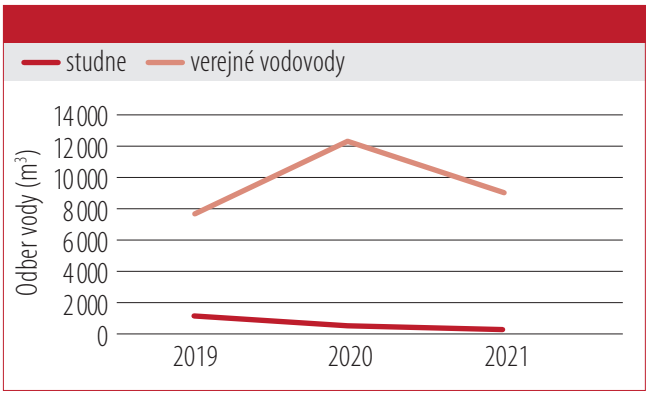

Množstvá odoberaných vôd sú merané vodomermi, trvale sú sledované a snažíme sa o ich hospodárne využívanie. Aby nedošlo k zbytočným únikom vôd, zistené poruchy prívodov vody sú okamžite odstraňované.

Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody a krajiny je hlavná priorita našej spoločnosti. Čerpanie investičných prostriedkov na ekologické stavby v roku 2021 v porovnaní s predchádzajúcim rokom uvádzame v nasledovnej tabuľke: (v €):

Čerpanie investičných prostriedkov na ekologické stavby v roku 2021 v porovnaní s minulými rokmi

Rok 2020	Rok 2021
69 524	103 151

Tieto financie boli v roku 2021 vynaložené na zahájenie prác v rámci projektov LIFE Eurokite a LIFE Danube Free Sky, kde sme ošetrili ochrannými prvkami na ochranu vtáctva 430 podperných bodov v projektových územiach. Zároveň sme inštalovali ochranné prvky na elektrické vedenia na viac ako 190 km vedení v blízkosti hniezdisk a rizikových lokalít vzácnych druhov dravcov pri obciach Komoča, Kameničná, Bánov a Kalinkovo.

Vykonali sme inštaláciu ďalších 20 hniezdnych búdok pre sokoly na stožiare VVN v lokalite pri obci Šelpice. Umiestňovanie búdok na stožiare elektrického vedenia je pozitívne vnímané ako poľnohospodármi tak aj verejnosťou.

V roku 2021 bolo vykonaných 7 prekládok bocianieho hniezda z elektrického stĺpu na samostatný stĺp s hniezdnou podložkou, alebo osadenie bezpečnej hniezdnej podložky priamo na elektrickom vedení v obciach Dolný Bar, Trhová Hradská, Boheľov, Sap, Kúty a Chocholná-Velčice.

V rámci ochrany prírody a krajiny pokračujeme v monitoringu a manažmente výskytu inváznych druhov rastlín v objektoch skupiny ZSE. Vydali sme príručku manažmentu inváznych druhov, ktorá informuje našich zamestnancov o tom, aké druhy inváznych rastlín sa nachádzajú na našich objektoch, aké problémy spôsobujú a ako postupovať pri ich likvidácii. Okrem uvedených aktivít venujeme pozornosť manažmentu ochranných pásiem VVN vedení s cieľom zachovania biodiverzity prioritne v chránených územiach.

V roku 2021 sme na našej webovej stránke (www.zsdis.sk) zverejnili pre našich zákazníkov odborný prehľad základných informácii o správnom vykonaní orezu, alebo výrubu drevín, ktoré zasahujú do elektrického vedenia.

Ochrana ovzdušia

Pri ochrane ovzdušia sa spoločnosť ZSD snaží používať také zariadenia, ktoré obsahujú čo najmenej zdraviu a ovzdušiu škodlivé látky.

Pri zabezpečovaní distribúcie elektrickej energie sú využívané zariadenia s obsahom skleníkového plynu SF6, ktorý slúži v týchto zariadeniach ako izolačné a chladiace médium. Naša spoločnosť prevádzkuje zariadenia, kde celkové množstvo plynu SF6 je 15 842 kg.

Emisie tohto plynu sú každoročne sledované a vyhodnocované. V roku 2021 netesnosťami a pri poruchách uniklo do ovzdušia 12,95 kg (podľa prepočtu IPCC AR4 uniklo 295,26 ekv. t CO_2) tohto plynu.

Naša spoločnosť, ako i naši zamestnanci sú držiteľmi certifikátu, ako aj osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prácu so zariadeniami s plynom SF_6.

Únik plynu SF 6

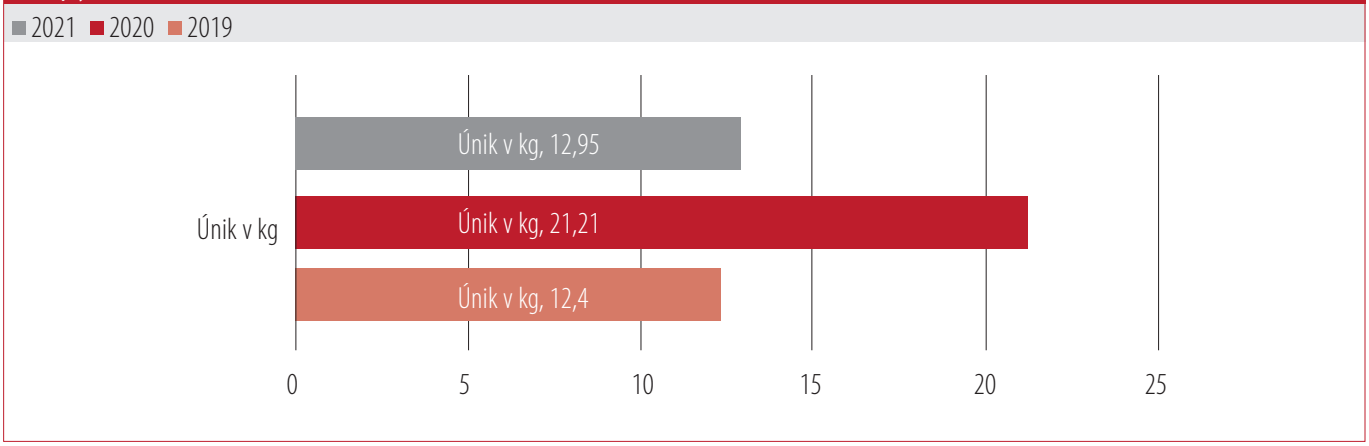

Na elektrických staniciach používame ako záložné zdroje pre vlastnú spotrebu dieselagregáty.

Na elektrických staniciach používame ako záložné zdroje pre vlastnú spotrebu dieselagregáty		
Kategória dieselagregátu podľa zákona o ovzduší	**Malý zdroj znečisťovania ovzdušia**	**Stredný zdroj znečisťovania ovzdušia**
Počet dieselagregátov (ks)	8	8

V zmysle právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia a VZN príslušných miest plníme ohlasovaciu a poplatkovú povinnosť a zabezpečujeme ich prevádzkovanie v zmysle schválenej prevádzkovej dokumentácie a príslušných právnych predpisov. Údaje o emisiách stredných zdrojov znečisťovania sú zverejňované na internetovej stránke spoločnosti.

Ekologický prístup je našou prioritou

V rámci ochrany ŽP realizovala spoločnosť ZSD v roku 2021 ekologické stavby a rekonštrukcie nevyhovujúcich objektov a menej náročné stavby a opravy.

Suma investičných prostriedkov, vynaložených na stavby a technológie šetrné voči životnému prostrediu, ktoré sú súčasťou komplexných rekonštrukcií (káblové vedenia, trafostanice s vnútorným vyhotovením, stanovištia transformátorov a tlmiviek, kanalizácie...) v roku 2021 v porovnaní s predchádzajúcim rokom:

Suma investičných prostriedkov, vynaložených na stavby a technológie šetrné voči životnému prostrediu	
Rok 2020	**Rok 2021**
26 108 tis. €	35 212 tis. €

Pri nákupe výkonových transformátorov uprednostňujeme zariadenia so zníženou hladinou hluku.

V zmysle záväzku spoločnosti zvyšovať environmentálne povedomie zamestnancov zabezpečujeme pravidelné školenia zamestnancov, informovanie prostredníctvom článkov na domácom intranete spoločnosti alebo cez vnútropodnikový elektronický časopis IMPULZ o životnom prostredí v ZSD, poskytujeme možnosť zapojenia sa do aktivít v oblasti ochrany životného prostredia.

Tím environmentu každý mesiac formou dištančného vzdelávania prostredníctvom aplikácie Teams zabezpečuje oboznamovanie v oblasti životného prostredia našich dodávateľov, a vykonáva aj vstupné školenia pre novo nastupujúcich zamestnancov, ktorí zároveň dostanú mailom inštrukcie o tom, aké odpady v ZSD vznikajú a ako s nimi nakladať.

Celkový počet a rozsah významných kontaminácií

V roku 2021 sme prevádzkovaním elektrických staníc spoločnosti ZSD nespôsobili žiadnu významnú ekologickú haváriu. Ako enviroincidenty bolo v roku 2021 evidované znečistenie pôdy spôsobené únikom oleja z distribučných transformátorov pri krádeži zariadení, úhyny chránených živočíchov spôsobené zásahom elektrickým prúdom alebo nárazom do elektrických vedení, ako aj únik plynu SF6 pri poruche zariadenia. Vo všetkých prípadoch, keď sú zistené enviroincidenty, sú vykonané okamžité opatrenia na zabránenie ďalšieho poškodzovania ŽP. V prípade drobných únikov znečisťujúcich látok pri bežnej prevádzke distribučnej sústavy sú bezprostredne po zistení úniku vykonané opatrenia na zabránenie znečistenia vody a širšieho okolia. Zamestnanci, ktorí pri svojej práci prichádzajú do styku so znečisťujúcimi látkami, sú pravidelne školení o postupoch, ako s nimi zaobchádzať a ako postupovať pri ich úniku a tým zabrániť ohrozeniu ŽP.

Legislatívne a iné požiadavky

Ochrane a tvorbe ŽP v podmienkach ZSD neustále venujeme maximálnu pozornosť. Sledovaním všeobecne záväzných právnych predpisov pre oblasť ŽP a ich uplatňovaním vo vnútroorganizačných riadiacich dokumentoch sa snažíme nepretržite zlepšovať naše environmentálne správanie v snahe zabrániť znečisťovaniu ŽP.

Sledovanie dodržiavania zákonných predpisov a postupov v rámci ZSD v oblasti ochrany ŽP je vykonávané vlastnou kontrolnou činnosťou odbornými zamestnancami tímu environmentu. Výsledkom tejto činnosti je postupné zlepšovanie stavu ŽP v jednotlivých objektoch, ako aj zvyšovanie zodpovednosti každého zamestnanca za ochranu ŽP.
Nad rámec zákonných požiadaviek máme certifikovaný a plne funkčný systém integrovaného manažérstva, zavedený podľa noriem ISO 14001 a ISO 45001, ktorý nám od roku 2010 pomáha v zlepšovaní úrovne životného prostredia v spoločnosti ZSD.